

[Schrøder.]

svarligt, naar han skal aflægge sin Svendep prøve. Den Bestemmelse i § 10, jeg nævner her, er jo en Videreførelse af den nugældende Lovs § 9, der siger, at han kun maa anvendes til Arbejde, der henhører til Forretningens Virksomhed. Det er altsaa en Stramning af dette Forhold. Nu siger den højtærede Minister, at det er en Paragraf, der tager Sigte paa, at Lærlingene i vid Udstrækning har været anvendt til at hente Øl. Jeg tror imidlertid ikke, at det har været den store Skavank i Lærlingeforholdet; det tror jeg nu nok, at Mesteren skal passe paa. Men Lovgivningen paa dette Omraade gaar jo ud paa i Aarenes Løb at fjerne det Misbrug af Lærlingen i hans Arbejdstid — og for Resten ogsaa udenfor hans Arbejdstid —, som bestaar i, at han maa beskæftige sig med alt muligt andet end netop det Fag, han lærer. Jeg erindrer fra min Ungdom saadan en lille Smedemester. Han havde to Lærlinge og ingen Svende, og han var samtidig Vicevært i Ejendommen, og saa anvendtes Lærlingene skiftevis til Bygang, Fejning af Gaard og Gade, Trappe- og Retiradevask, Snekastning og Ishugning om Vinteren, ogsaa undertiden til Pasning af Konens lille Baby. Jeg tror nu ikke, de paagældende Lærlinge blev særdeles dygtige Smedesvende. Se, alt dette er jo muligvis i det store og hele fjernet allerede ved den nugældende Lov, men det Lovforslag, der ligger paa Tingets Bord i Dag, giver altsaa denne Udvikling en Tand til, og jeg kan ikke tænke mig andet end, at man ogsaa fra alle Mestres Side indenfor dette høje Ting kan tiltræde det.

Jeg har flere Gange sagt, at det, der er Lovforslagets væsentlige Indhold, er, at Lærlingene skal udlæres forsvarligt, og for at det skal naas, indfører Lovforslaget en ny Institution, Lærlingenævnet, der kan paase de forskellige Virksomheder, hvor Oplæring finder Sted. Her raades der Bod paa en Skavank, som findes i den nugældende Lov. Det er i Øjeblikket saadan, at en mangelfuld Uddannelse af Lærlingen først opdages, naar han er udlært, og det vil sige kun, naar han aflægger Svendep prøve. Man vil efter det foreliggende Lovforslag forsøge paa at sætte en Bremse for, at der i det hele taget sættes Drengene i Lære paa Steder, hvor de ikke er i Stand til at lære deres Fag.

Ligeledes er der i Lovforslaget klare og mere bestemte Regler for den teoretiske Uddannelse; i Stedet for de vage Bestemmelser, vi nu har, at Læremesteren saa vidt muligt skal holde Lærlingen til at deltage

i tekniske eller almindennende Kursus, siges der i Lovforslagets § 12, at Læremesteren skal holde Lærlingen til at besøge disse Skoler, og Forældrene skal bistaa Læremesteren i Overholdelse af denne Forpligtelse. Denne sidste Bestemmelse vil forhaabentlig vinde det ærede Medlem Hr. J. C. A. Larsens Bifald; han har jo tidligere beklaget sig over, at der i Loven aldrig blev paalagt Forældrene Pligter.

Ligeledes finder jeg det rimeligt, at en Lærling eller eventuelt hans Værges er ansvarlig for det Undervisningsmateriale, der indkøbes. Det er et Fremskridt, som jeg hilser med Glæde. I vor Tid, hvor der hver Dag opfindes nye Metoder, nye Maskiner, nye Værktøjer, vil det simpelt hen være umuligt i de enkelte Virksomheder at uddanne en Lærling i alle de Forhold, der findes indenfor Faget. Der er da maaske en Mulighed for, at han paa disse Skoler kan sætte sig ind i Ting, som han ikke lærer paa sit Lærested, maaske kan han bringe noget med hjem til Læremesteren fra Skolen og derved være sin Læremester, om jeg maa bruge Udtrykket: en god Kammerat paa dette Omraade. Det er saa ikke mere end rimeligt, at det er Læremesteren, der maa udrede de ikke saa forfærdelig store Omkostninger, der er ved at holde Lærlingen paa Skolen. Jeg maa sige til den højtærede Minister, at det er mig ganske vist en Trøst i den Sorg, jeg har givet Udtryk for over den stedfundne Specialisering, at der ogsaa i Lovforslaget er medtaget visse Bestemmelser for de Folk, som efter Forslaget falder udenfor Reglerne om Lærekontrakts Indgaaelse, saaledes at der skal oprettes en Arbejdskontrakt vedrørende deres Arbejdsforhold, og at Arbejdsgiveren skal holde disse unge Arbejdere til at deltage i saadan Specialundervisning, som han maatte ønske. Nu er Lærdom jo kun af det gode, men som allerede den højtærede Minister har gjort opmærksom paa, maa man ikke glemme, at de unge i høj Grad trænger til Hvile, og at der maa træffes Forholdsregler mod en alt for kraftig Udnyttelse af de unges Arbejdskraft. Dette, at en ung Arbejder Dag efter Dag efter en forceret Arbejdsdag paa Fabrik eller Værksted skal deltage i 2—3 Timers Undervisning om Aftenen Ugen rundt, maa naturligvis i det lange Løb enten gaa ud over Helbredet eller Undervisningen. Det er saamænd meget muligt, at det er det sidste, altsaa Undervisningen, det gaar ud over, men det skulde jo ikke gaa ud over nogen af Delene. Dagundervisning en eller to Dage om Ugen